

משרד החינוך

מערכת שידורים לאומית

חינוך גופני מקצוע מוגבר לבגרות 5 יח"ל

חלק א – ספורט הנשים בישראל

שם המורה: מירב כהן סאלם

מה נלמד היום

- ספורט הנשים בתקופת היישוב
- ספורט הנשים במדינת ישראל
- ספורטאיות בולטות בענפים אישיים
- ספורטאיות בולטות בענפים קבוצתיים
- מאמנות בכירות

ספורט הנשים בארץ ישראל בתקופת היישוב

- המסורת היהודית לא ייחסה חשיבות לתרבות הגוף.
- התעוררות הספורט היהודי הייתה בעיקר במערב אירופה והושפעה מתנועות ההתעמלות שהיו שם.
- מנגד הנהגת היישוב שהגיעה ממזרח אירופה הייתה חסרת זיקה ספורטיבית.
- הספורט היה בדרג נמוך ומכך גם הנשים בספורט.

החיים בארץ קשים כלכלית ובטחונית.

נשים שותפות למלאכת העשייה: הן יוצאות לשמירה עם נשק ומגנות נגד אויבים, הן פעילות ויוצרות וכך זוכות למעמד שווה לגברים.

בחלוף תקופת החלוציות האישה מפסיקה לעבוד בשדה ומתחילה להתמקד בבית ובמשפחה.

www.shutterstock.com · 91899857

ספורטאיות עבריות בתקופת היישוב

- **ציפורה זייד**: חברת "השומר" השתתפה בתחרות רכיבה.
- **סוניה לוין שמוקלר**: כדורסלנית ואתלטית ששיאה בהדיפת כדור ברזל לא נשבר 22 שנה.
- **פרידה ברזון ליכטבלוי**: אתלטית.
- **עליזה וירץ**: שחיינית, ניצחה בצליחת הכנרת. 1943.
- **רעיה ברונשטיין**: אתלטיקה וכדורסל.

הישגי הנשים בספורט במדינת ישראל

לאחר הקמת המדינה המשיכו לפעול המוסדות מתקופת היישוב.

במשך שנים אין שוויון בייצוג הנשים, בהקצאת משאבים ובפיתוח תשתיות.

עיכוב בהתפתחות ספורט הנשים

ספורטאיות בענפים אישיים

- מיום הקמת המדינה הספורטאיות מתחרות בעיקר בענפים האישיים.
- חלק גדול מההישגים הבולטים בספורט האישי הם של נשים.
- נשים מעדיפות להשתתף בענפים בהם יוכלו להגיע לתחרויות בין-לאומיות.
- אתלטיקה, טניס וג'ודו - ענפים שמתפתחים במקביל לקצב של ספורט הגברים.
- (הספורט הקבוצתי של הנשים לא מצליח להדביק את הקצב של ספורט הגברים.)

אסתר רוט שחמורוב

אתלטית, אצנית למרחקים קצרים וקופצת לרוחק.

- בשנים 1972 ו-1976 - הייתה הספורטאית היחידה והראשונה שזכתה לייצג את ישראל בשלב הגמר במשחקים האולימפיים.
- החזיקה בשיאי ישראל בריצות 100 מ' ו-200 מ' ו-100 מ' משוכות עד מאי 2002.
- זכתה באות המסדר האולימפי על שחזרה לזירה האולימפית 4 שנים לאחר רצח מאמנה עמיצור שפירא במינכן. 1972-
- בשנת 1999- קיבלה את פרס ישראל.
- כיום היא חברה בוועד האולימפי הישראלי.

יעל ארד

- זכתה במדליות רבות באליפויות אירופה. בשנת 1992 זכתה במדליית כסף במשחקים האולימפיים שנערכו בברצלונה והיתה לישראלית הראשונה שזכתה במדליה אולימפית.

- בשנת 1993 זכתה במדליית זהב באליפות אירופה ובמדליית כסף באליפות העולם.
- כיום היא חברה בוועד האולימפי בישראל ומשמשת מאמנת בכירה בתחום הג'ודו.

<https://www.youtube.com/watch?v=yARYTjtet6w&t=29s>

לי קורזיץ

גולשת רוח ישראלית .

זכתה באליפות העולם בשנת 2003, 2011, 2012, 2013. במשחקים האולימפיים בלונדון 2012 הגיעה למקום השישי.

<https://www.youtube.com/watch?v=1kzyK3lLw40&t=9s>

ירדן ג'רבי

ג'ודאית. מתחרה במשקל 63 ק"ג. זכתה באליפות העולם בשנת

2013, ובסגנות אליפות העולם בשנת 2014 ובסגנות

אליפות אירופה ב 2013. ב 2016 זכתה במדליית ארד במשחקי

האולימפיים.

ספורטאיות נוספות בענפים אישיים

- ★ אהובה קראוס -קופצת לגובה (זהב במשחקי אסיה במנילה.1954-
- ★ דבורה טרנר-מרכוס -אצנית.
- ★ אורית אברמוביץ -'קופצת לגובה.
- ★ לידיה חתואל צוקרמן -סייפת(1984, לוס אנג'לס)1992, (ברצלונה,)
1996אטלנטה).
- ★ חנה שזיפי-רצה למרחקים בינוניים וארוכים.
- ★ קרן לייבוביץ -שחיינית מצטיינת במשחקים הפראלימפיים 2000, (סידני 3)
(מדליות זהב ו 3-שיאים עולמיים!)

התעמלות אומנותית

הענף צבר הישגים מצויינים !!

נטע ריבקין-
השתתפה שלוש פעמים במשחקים
האולימפיים בענף זה.

לינוי אשרם-
העלתה את ישראל על המפה עם
הישגים מצויינים וזכיות רבות.

ספורטאיות בענפים קבוצתיים

כדורסל

ב 1950 משתתפת הנבחרת באליפות היבשת בבודפשט ומגיעה למקום השמיני. קבוצות מצליחות להגיע להישגים בתחום.

ארבע כדורסלניות בולטות ששיחקו גם בחו"ל: ענת דרייגור, לימור מזרחי, שי דורון ולירון כהן.

כדורעף

נבחרת הנשים בכדורעף השיגה
בשנת 1967 את המקום הגבוה
ביותר של נבחרת לאומית של
ישראל, מקום 8 באליפות אירופה.

ספורטאיות בתחום האימון

אגנס קלטי

- בת 100, החלה את הקריירה כמתעמלת בהונגריה טרום ימי מלחמת העולם השנייה .

- כנציגת הונגריה זכתה ב 5-מדליות זהב אולימפיות , 3 כסף ו 2-ארד -בהלסינקי (1952) ובמלבורן (1956)

- לאחר שעלתה ארצה עסקה באימון נבחרת הנשים במשך שני עשורים , עמלה בהכשרת מורים לחינוך גופני במכון וינגייט וטיפחה ספורטאיות מחוננות בהתעמלות.

אנג'ליקה רוזינו

ילידת בוקרשט - אחת משחקניות טניס השולחן הטובות ביותר בעולם בכל הזמנים. הייתה נציגת רומניה בתחרויות בין לאומיות.

כשעלתה לארץ זכתה באליפות המדינה בשנים 1960-1962 ובתואר אלופת המכבייה ומשחקי הפועל.

בשנת 1961 מונתה למאמנת נבחרת הגברים בטניס שולחן.

מפאת מחסור ביריבות מתאימות שיחקה בליגת הגברים.

שאלות חשיבה

מדוע ספורט הנשים עדיין נותר מאחור למרות הצלחותיהן של

הספורטאיות מישראל?

shutterstock.com • 1059805298

חינוך גופני מקצוע מוגבר לבגרות 5 יח"ל

חלק ב – 'ספורט הנשים בישראל

שם המורה: מירב כהן סאלם

מה נלמד היום ?

- מעמדו של ספורט הנשים במדינת ישראל

- אפליית הנשים וניסיונות לתקן אפלייה זו

- ספורט נשים באמצעי התקשורת

- מגמות לעתיד

תמונת מצב!!

האפלייה של נשים בספורט מתבטאת בכמה תחומים:

תקציבים

חקיקה

השתתפות
הנשים בספורט
ההישגי

ייצוג
בעמדות
מפתח

חקיקה

1. ייצוג הנשים במוסדות הספורט בישראל מזערי.
2. במוסדות המרכזיים של ארגון מורי חנ"ג הנשים מהוות מיעוט.

בשנים 1993-1998 מוקמות כמה ועדות ממשלתיות וציבוריות לבחינת המצב אך מרבית המלצות וועדות אלה לא יושמו.

הגופים שתורמו לקידום ספורט הנשים

התאחדות הספורט לבתי ספר

- הוקמה בשנת 1994
- פיתוח תשתיות ספורט ופעילות גופנית במערכת החינוך.
- פיתוח תרבות ספורט, הרגלי פנאי ועיסוק בספורט.
- פיתוח ענפי ספורט שלא קודמו במהלך השנים (הוביל לצמיחה).

ספורט בבתי ספר: סביבה בטוחה, מוכרת וידידותית, גיל שקל לייצר בו עמדות ולפתח תחומי עיסוק ספורטיבי.

העמותה לקידום נשים בספורט

יצירת שוויון בין נשים וגברים בתקציבים, בייצוג, בתשתיות ובסיקור תקשורת.

2003-תיקון חוק הספורט " :ייצוג הולם
לבני שני המינים בארגוני הספורט בישראל."

וועדה מייעצת לעניין קידום נשים בספורט

- דרכים ליצירת תשתיות לקידום נשים בספורט.
 - הזדמנות שווה לכל ילדה, נערה ואישה.
 - הגדלת מספר הספורטאיות, המאמנות והשופטות הפעילות.
 - השקעה בחינוך.
 - פיתוח מנהיגות נשים בספורט.
 - הגברת מודעות, יצירת תוכניות ארוכות טווח.
 - מתן תקציבים.
-

תכנית לאומית בספורט נשים

- בשנת 2005 הוקצו 80 מיליון שקלים מכספי המועצה להסדר ההימורים בספורט במטרה להצעיד את ספורט הנשים לדרך חדשה.
 - טיפוח תשתית הישגית רחבה.
 - העלאת ההישגים בזירה הבין-לאומית.
 - שינוי עמדות חברתיות באשר לחשיבות ספורט הנשים.
-

אתנה - המועצה הציבורית לקידום נערות ונשים בספורט 2005.

"פיתוח תרבות ספורט בישראל בדרך אשר תבטיח את המלאה של ילדות נערות ונשים בכל תחומי הספורט."

- הקמת תשתית של ספורטאיות.
- יצירת מנהיגות נשית.
- שינוי עמדות של החברה.
- חלוקת תקציבים.

<https://www.youtube.com/watch?v=MqfKVD8OXA1>

תקציבים

הרשויות
המקומיות

הטוטו
(מועצת
ההימורים)

חסויות
ומפרסמים

מימון עצמי

הפער בתקצוב בין
נשים לגברים עדיין
גדול ומשמעותי.

ייצוג בעמדות מפתח

- רק נשים בודדות מצליחות להגיע למוקדי הכח והכסף.
- מיעוט הנשים בהנהלות ובהתאחדויות הוא אחד הנושאים הכאובים והאכיפה לייצוג הולם של נשים בקרב מקבלי ההחלטות לא הניבה שינוי של ממש.
- בהנהלת הוועד האולימפי הישראלי מכהנות 4 נשים מכלל 32 חבריו.

השתתפות הנשים בספורט ההישגי

- לנשים קשה להתמיד בספורט בשל הצורך להקדיש זמן ואנרגיה למשפחה ולבית, במקביל לעבודתן.
- בספורט התחרותי קיימת נשירה גבוהה מאד של שני המינים אולם זאת של הנשים גבוהה יותר.
- לעומת העבר, כיום משתתפות נשים רבות יותר בספורט התחרותי אך עדיין הזירה התחרותית משקפת תרבות גברית.
- ע"פ נתונים מ: 2013-מספר הספורטאיות הפעילות היה 17.4% מכלל הספורטאים הפעילים בכל ענפי הספורט.

השתתפות בכדורסל:

- הענף הקבוצתי הפופולרי ביותר אצל נשים הוא הכדורסל.
- קהל אוהדים גדול יחסית.
- סקירה תקשורתית נרחבת.
- יש תרומה רבה משחקניות החוץ שמגיעות ומעלות את רמת הליגה.
- עדיין ישנה אפליה בחלוקת התקציבים.

השתתפות בכדורגל:

- 1970- מוקם מועדון מיל"ן (מועדון ישראלי לכדורגל נשים).
- 1999- מוקמת ליגת הכדורגל לנשים - חוסר תקצוב וזלזול.

- בישראל פועלים כמה בתי ספר לכדורגל שהחלו לטפח את כדורגל הבנות בשנים האחרונות.
- התקשורת מתעלמת כמעט לחלוטין מליגת הנשים ובהתאם לכך גם הצופים ונותני החסות.

פעילות עממית

- צעדות, מירוצים, משחים, טיולי אופניים, ניווטאים, ימי ספורט עממי, פעילויות בפארקים, בחופים ועוד.
- חוגים במועדונים, חדרי כושר ובמתנ"סים.
- 52% מהנשים (ו 57% מהגברים) מבצעות פעילות גופנית סדירה פעמיים בשבוע לפחות במשך השנה ולא פחות מ 30-דקות ברציפות.
- הפעילות הפופולרית היא הליכה ועבודה בחדר הכושר.

ספורט נשים באמצעי התקשורת

- הסיקור התקשורתי של ספורט הנשים אינו עולה על כ-5% מכלל סיקור אירועי הספורט!!!

- חשיבות הספורט הנשי נמוכה מחשיבות הספורט הגברי.

- הדרה של נשים בספורט.

- חוסר שוויון וחיזוק האפליה בין המינים.

- כל אמצעי התקשורת מונעים משיקולים מסחריים וכלכליים ולכן הדגש הוא על אלמנטים תוקפניים ושערורייתיים בספורט שהם בעלי פוטנציאל מכירה גבוה.
- 1997- במחקר שנעשה נמצא שבשבוע אקראי הסיקור הכולל של ספורט הנשים בשלושת העיתונים העיקריים בארץ עמד על 1% מכל הסיקור בספורט.
- סיקור יותר אישי מאשר קבוצתי.
- התעלמות מכדורגל נשים ומכדורעף נשים.
- הענף הנסקר ביותר בעולם: הטניס (יופי ומראה).

- כדורסל: חלק מהמשחקים של ליגת העל בכדורסל נשים משודרים בערוץ הספורט.
- הצלחות רבות יותר לנשים בקנה מידה בין לאומי היו מגבירות משמעותית את החשיפה בתקשורת.
- מה שנחשב קריטריון להצלחה עבור ספורטאיות גבוה בהרבה ממה שמצופה מגברים.
- רוב הסיקור נעשה ע"י גברים.
- בשנים האחרונות חלה התקדמות בשילוב נשים ושדרניות כמו מירי נבו ושרון פרי המובילות כיום שידורי ספורט מרכזיים בערוצי הספורט.

מגמות עתידיות

המסע לקידום נשים בספורט
עושה היום צעדים ראשונים
ומאבקם העיקש של ארגוני
הנשים הוא בעל חשיבות
משמעותית לקידום ספורט
הנשים אך הדרך עוד ארוכה.

shutterstock.com • 245380726

-
- יש לקוות כי ספורט הנשים יזכה לתנופה אמיתית בשנים הקרובות.
 - התקציבים, התכניות והיוזמות יסייעו לילדות, לנערות ולנשים לזכות בהזדמנות שווה בספורט ולקבוע מדיניות.
 - הם גם יסייעו להוביל יוזמות מיוחדות המשלבות קידום בריאות, העלאת הדימוי העצמי של ילדות ונערות, פיתוח מצויינות, ערכי חברה שוויוניים יותר ומניעת אלימות והטרדה מינית בספורט.
-

שאלות לסיכום הפרק

1. באילו תחומים באה לידי ביטוי אפליית הנשים?
 2. איזה נסיונות נעשו על מנת לקדם ולפתח את ספורט הנשים?
 3. האם ייצוג נשי בעמדות מפתח יוכל לעזור ולתקן את ההפלייה ?
 4. כיצד ניתן להגיע למצב בו אמצעי התקשורת יעלו משמעותית את אחוזי הסיקור של ספורט הנשים?
 5. האם ישנן דרכים נוספות שיכולות להוביל לשינוי מעמד ספורט הנשים?
-

 תודה שהשתתפתם בשיעור

מדינת ישראל
משרד החינוך

נוהל שימוש ביצירות מוגנות בזכויות יוצרים ואיתור בעלי זכויות

השימוש ביצירות במהלך שידור זה נעשה לפי סעיף 27א לחוק זכות יוצרים, תשס"ח. 2007-אם הינך בעל הזכויות באחת היצירות, באפשרותך לבקש מאיתנו לחדול מהשימוש ביצירה, זאת באמצעות פנייה לדוא"ל rights@education.gov.il